

РЕШЕНИЕ

№ 33013

гр. София, 09.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 80 състав, в
публично заседание на 02.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Виржиния Петрова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **11129** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 27, ал.4 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление /ЗУСЕФСУ/.

Образувано е по жалба на „ЮРОПРОС“ ЕООД, срещу Решение № РД-16-1453/15.10.2021г. на И. П., зам. министър на икономиката и ръководител на УО на ОПИК 2014- 2020г. С Решението е определена финансова корекция в размер на 465 850лв., представляваща 100% от безвъзмездната финансова помощ (БФП) със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), предоставени по договор № BG16RFOP002-1.001-0490-SU-01 от 21.12.2018г., сключен от бенефициент „ЮРОПРОС“ ЕООД със „СММ 97“ ООД в рамките на изпълнение на договора. В жалбата са изложени твърдения за незаконосъобразност на оспорвания акт като по същество от съд се иска неговата отмяна .

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Б., която поддържа жалбата и претендира присъждане на разноски по представен списък.

Ответникът – Главен директор на Главна дирекция „европейски фондове за конкурентноспособност и Ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ 2014-2020г. се представлява от юрк. Д., която оспорва жалбата. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар и претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

СГП, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище.

Административен съд София - град, Трето отделение, 80 състав, като разгледа приложените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Между страните по делото не се спори и от доказателствата се установява, че между Министерство на икономиката, в чиято структура е била ГД „Европейски фондове за конкурентност“, определена за Управляващ на Оперативна програма „Иновации и конкурентност“ 2014-2020, и „ЮРОПРОС“ ЕООД,[ЕИК], е сключен договор № BG16RFOP002-1.001-0490-C01 /л.31 и следващите от делото/ за предоставяне на национално съфинансиране по проект „Внедряване на продуктова иновация чрез придобиване на високотехнологична мултимедийна платформа за онлайн психологически консултации, уебинари и професионални видео обучения със специализирано хардуерно оборудване. Изпълнението включва три дейности: 1. Придобиване на специализиран софтуер, необходим за внедряване на иновацията; 2. Придобиване на специализирани мобилни компютърни устройства, необходими за внедряване на иновацията и 3. Придобиване на сървър, необходим за внедряване на иновацията по проекта. Съгласно информацията в т. 6 „Бюджет“, разходите по проекта са в размер на 1 159 600 лв., от които 811 720 лв. БФП, разпределени както следва: за специализиран софтуер предвидената сума по бюджета е 492 600 лв., от които 344 820 лв. БФП; за специализирани мобилни компютърни устройства, предвидената сума е 645 000 лв., от които 451 500 лв. БФП; за сървър предвидената сума по бюджета е 22 000 лв., от които 15 400 лв. БФП.

В изпълнение на заложеното бенефициентът е провел процедура за избор на изпълнител с публична покана с предмет „Внедряване на специализиран софтуер и доставка на специализирани мобилни компютърни устройства и сървър в две обособени позиции: Обособена Позиция 1: Внедряване на Специализиран софтуер - Високотехнологична мултимедийна платформа за онлайн психологически консултации, уебинари и професионални видео обучения - 1 брой; Обособена Позиция 2: Доставка на Специализирани мобилни компютърни устройства - 150 броя и Сървър - 1 брой" /л.231 и следващите/. В резултат на приключилата процедура по обособена позиция 1 е сключен договор № BG16RFOP002-1.001-0490/Se-01 от 7.12.2018 г. с „Лион Технолоджис" ООД на стойност 492 595 лв. без ДДС /л.271/, а по втората обособена позиция - договор № BG16RFOP002-1.001-0490 Su-01 от 21.12.2018 г. със „СММ 97" ООД на стойност 665 500 лв. без ДДС /л.262 от делото/.

На 25.01.2021 г. в Министерството на икономиката постъпва писмо от г-н М. Л., директор на главна дирекция „Регионална и селищна политика" в Европейската комисия относно разследване на Европейската служба за борба с измамите (О.), свързано с договор за безвъзмездна финансова помощ (ДФП) № BG16RFOP002-1.001-0490-C01 с бенефициент „ЮРОПРОС" ЕООД, финансиран по Оперативна програма „Иновации и конкурентност" 2014-2020. В регистъра на сигналите за нередности по ОПИК и в ИСУН 2020 писмото е регистрирано като сигнал за нередност под номер 591.

По сигнала е извършена проверка, в рамките на която на 11.03.2021г. е извършена съвместна проверка с дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ (АФКОС) в Министерство на вътрешните работи, при която проверяващият екип е посетил мястото на изпълнение на проекта в [населено място], [улица], ет. 2, но там не е имало представител на бенефициента, нито лица, които могат да осигурят достъп до закупеното по проекта оборудване. При телефонен разговор с представител на „Юропрос" ЕООД на проверяващия екип е обяснено, че инвестицията е преместена на друг адрес в [населено място], в резултат на което на същата дата е извършена проверка на адрес [населено място], пл. „В." № 3, за което е съставен съответния протокол /л.294/. Проверката е извършена в сграда на БТК ЕАД, където в зала за

колокация е инсталиран сървър, закупен по проекта. Представителят на бенефициента е предал на проверяващите, записано на флаш памет съдържание на VAR логове, конфигурационни файлове, както и сорс код и IP адрес на придобития в рамките на проекта специализиран софтуер - мултимедийна платформа за онлайн консултации, уебинари и професионални видео обучения. По данни на представителя на бенефициента, закупените по проекта мобилни компютърни и криптиращи устройства не се намирили в [населено място], а в [населено място], на „отговорно пазене" от доставчика „СММ 97" ООД.

В отговор на искане за информация относно причините, поради които доставените по проекта активи не се намират на адреса, включително актуална информация за местонахождението им, бенефициентът обяснява, че към датата на приключването на проекта (07.01.2019 г.) 135 мобилни компютърни устройства (от общо 150 бр.) и сървър са се намирили на адреса на специално наетото помещение, находящо се на посочения адрес. Останалите 15 бр. мобилни компютърни устройства PSYLEN са били раздадени на 15 експерта, с подписани договори за предоставянето им. Обръща внимание, че в рамките на верификацията експерти на УО са извършвали допълнителни посещения на място за установяване местоположението на 15- те мобилни компютърни устройства PSYLEN от отговорните експерти. Поради недостатъчната площ на наетото помещение за съхранение на специализираните мобилни компютърни устройства PSYLEN и сървър, и във връзка с отправена препоръка от страна на доставчика „СММ 97“ ООД, мобилните компютърни устройства PSYLEN останали за съхранение в офиса, намиращ се на [улица], ет. 2, докато сървърът бил изместен в друго помещение в същата сграда, в наето за целта допълнително помещение, включващо осигурено отопление/охлаждане и осигурен високоскоростен интернет за работа на сървъра. Към разясненията е приложен договор за наем от 01.04.2019 г. на помещение в [населено място], ул. „Д.* № 160, ет. 4, офис/стая № 415.

Според бенефициента, впоследствие, във връзка с извършване на ревизия от страна на Национална агенция за приходите (НАП) за прихващане или възстановяване на данък върху добавената стойност (ДДС) за периода 01.01.2019 г. - 31.03.2019 г., на 06.11.2019г. 122 бр. специализирани мобилни компютърни устройства са предоставени на доставчика на оборудването „СММ 97" ООД, който да ги съхранява в негово собствено помещение до окончателно приключване на проверката и издаване на ревизионен акт от страна на НАП. Предвид много по-добрите условия за съхранение на специализирани мобилни компютърни устройства, от съображение за сигурност, както и по-ефективна логистика същите се съхраняват и към настоящия момент в помещението, предпоставено от доставчик „СММ 97" ООД, находящо се на адрес в [населено място], [улица], бл. 240 до окончателното им предаване за ползване от експертите.

Бенефициентът уточнява, че към 07.04.2021 г. разпределението на специализирани мобилни компютърни устройства е следното:

- 51 бр. специализирани мобилни компютърни устройства са предоставени на експерти/психолози;
- 17 бр. специализирани мобилни компютърни устройства се намират в техническото лице, отговорно за подготовка и конфигурирането им с данните на одобрените за присъединяване експертите през м. април/май 2021 г.
- 82 бр. специализирани мобилни компютърни устройства се намират в помещение на доставчика „СММ 97" ООД, предоставени за отговорно пазене.

Като доказателства са приложени договори и протоколи за отговорно пазене.

С цел проверка на заявените от бенефициента обстоятелства, на 19.07.2021 г. е извършена проверка на място при доставчика на сървъра и специализираните мобилни компютърни устройства („СММ 97" ООД), за която е съставен съответния протокол (л.311 от делото). В рамките на проверката са проверени 72 устройства (мобилни компютри, опаковани заедно с криптиращи устройства). Активите са проверени по серийни номера на компютрите Lenovo. На място са удостоверени характеристиките на хардуера на едно устройство PSYLEN, серийен номер 19.00-071-01, като е генериран доклад, потвърден и заверен от И. К. - представител на „СММ 97" ООД. За целите на проверката по сигнала, с приемо-предавателен протокол бенефициентът е предал на проверяващите експерти от УО устройството, чиито хардуерни характеристики са удостоверени.

Междувременно на 13.04.2021 г. от г-н М. Л., директор на генерална дирекция „Регионална и градска политика" в Европейската комисия, на УО на ОПИК е предоставен окончателния доклад от разследването на О., свързано с изпълнението на ДБФП № BG16RFOP002-1.001-0490-C01 с бенефициент „ЮРОПРОС" ЕООД, съгласно който О. е установила, че доставените по проекта лаптопи Lenovo, модел 330-15ICH са първоначално доставени в България в края на 2018 г. на „Мост Компютърс" ООД на цена 496 евро (970 лв.), без ДДС. Впоследствие, 150 мобилни компютъра били придобити от „Дабъл Ви-2" ЕООД, снабдени с криптиращи устройства и брендиращи като „PSYLEN", за да бъдат продадени и префактурирани на доставчика „СММ 97" ООД на цена 2 149,57 евро без ДДС за брой. След това бенефициентът „Юропрос" ООД купува същите 150 мобилни компютъра „PSYLEN" от „СММ 97" ООД на цена 2 193,44 евро без ДДС за брой. О. констатира, че по този начин цената на едно устройство се е увеличила почти четири пъти, което не може да бъде разумно обосновано, при условие, че офертата на втория участник в процедурата за избор на изпълнител („Стемо" ЕООД) е съдържала специализирани мобилни компютърни устройства DELL Latitude 5591 (с технически характеристики, подобни на тези на устройствата PSYLEN), с включено криптиращо устройство на цена от 957,81 евро без ДДС за брой. Посочено е също, че договорът за заем от 28.02.2019 г. ясно индикира наличието на предходни връзки между юридическите лица, което потвърждава, че завишаването на цените е умишлено и дава основания да се подозира наличието на предварително споразумение между бенефициента и доставчика по проекта „СММ 97" ООД. В допълнение в окончателния доклад е отбелязано, че доставеното по проекта оборудване не е намерено на мястото на изпълнение на проекта в [населено място], а слабото потребление на ток в офиса на бенефициента в [населено място] за Изминалата година сочи, че доставеният сървър с мултимедийна платформа за онлайн психологически консултации, уебинари и професионални видео обучение, която би следвало да е качена на него, никога не е оперирала там. В заключение е отбелязано, че 122 неразпределени компютърни устройства „PSYLEN" не са намерени в офиса на бенефициента, а в склада на доставчика по проекта „СММ 97" ООД в [населено място].

Според заключенията в доклада, финансовото влияние на установените нарушения е 352 771,97 евро, представляващо общата сума на европейското финансиране по проекта.

Предвид констатациите на О. в предоставения окончателен доклад от разследването за умишлено завишаването на цените на доставените по проекта мобилни компютърни устройства, с писмо изх. № 26-Ю-19/20.05.2021 г. УО е поискал от дирекция АФКОС съдействие за ангажиране на външен експерт оценител. Съгласно заключението на последния /л.320-гръб от делото – л.322/ реалната пазарна цена за мобилните устройства Lenovo с процесните характеристики е 1 070,30лв. Вещото лице обръща внимание, че в документите по проекта не се съдържа

информация за вида и начина на работа за т.нар. криптиращ софтуер. Отбелязва, че такъв софтуер не се съдържа и на преносимите компютри, както и на смарт четеца. Подчертава, че не е открито каквото и да е действие по асемблиране на устройствата, освен наличието на смарт четец за сим карти. Въз основа на това, заключението на вещото лице е, че стойността на асемблирания продукт PSYLEN се равнявана на стойността на лаптопа и смарт четеца (1070,30лв. за лаптопа и 24 лв. за смарт четеца).

За да изгради своите изводи за допусната нередност УО е съобразил още, че в документацията за провеждане на процедурата за избор на изпълнител бенефициентът (Техническата спецификация по обособена позиция 2 /л.238/, представляваща приложение към публичната покана) бенефициентът изрично е заложил допълнителна техническа характеристика, която е обект на оценка съгласно Методиката за оценка, а именно - всяко специализирано мобилно компютърно устройство да е снабдено с устройство за криптиране на данни в реално време. За изпълнение на това условие съответната оферта получава 60 точки.

По обособена позиция 2 са подадени две оферти - от „СММ 97“ ООД и от „Стемо“ ООД. Всеки от кандидатите е заявил, че предлаганото от него специализирано мобилно компютърно устройство ще е снабдено с устройство за криптиране на данни в реално време. В офертата на „Стемо“ ООД /л. 444/ е заявено, че всяко компютърно устройство ще е снабдено фабрично с устройство за криптиране на данни в реално време, т.е. предлаганите от него компютри не преминават през процес на допълнителни настройки и асемблиране.

В разяснения от доставчика „СММ 97“ ООД е посочено, че при изготвяне на офертата е взето предвид, че освен обичайните технически параметри, поставени от ЮРОПРОС като изисквания към оферентите, са въведени и допълнителни технически характеристики, изискващи всяко от устройствата да бъде снабдено с устройство за криптиране на данни в реално време, и да бъде брандирано. Последното наложило да се намери доставчик на подобна готова конфигурация на пазара, тъй като обичайно предлаганите мобилни устройства нямат вградени фабрично устройства за криптиране на данни в реално време. За да можем да предложим продукти с обявените характеристики, ползвал дружеството Д.-Ви 2 ЕООД, което предложило устройство, именувано с бранда PSYLEN, което е асемблиран готов продукт, състоящ се от готова компютърна конфигурация, чиито параметри отговарят на характеристиките на лаптоп Lenovo 330-15 ICH, но в тях след допълнителна преработка са включени криптиращи устройства, отговарящи на изискванията на ЮРОПРОС. След одобряването на С. за доставчик на устройствата на Юропрос, двете дружества сключили договор и била организирана доставката на устройствата - предмет на същия договор, като Д. Ви-2 закупи от МК 150 бр. мобилни компютърни устройства и 1 бр. Сървър. Условието на Д. Ви- 2 било, освен устройствата, които следвало да преработи, и сървърът да бъде доставен чрез тях, за да може да премине през процес на синхронизиране с новите устройства PSYLEN. Било необходимо да се извършат настройки и проби по съвместната работа на сървъра с всяко от преработените устройства, за да се гарантира тяхната оперативна съвместимост при бъдеща експлоатация. След необходимата преработка и брандиране, Д.-Ви-2 доставило на С. 150 бр. устройства PSYLEN и 1 бр. Видно от цитираните разяснения, мобилните компютърни устройствата би следвало да са предадени на бенефициента асемблирани с криптиращо устройство като именно в това се състои участието на „Дабъл-Ви 2“ ООД. Съгласно Техническия паспорт на специализираните мобилни компютърни устройства PSYLEN, издаден от „СММ 97“ ООД, същите разполагат с устройство за криптиране на данни в реално време.

Същевременно, след извършената проверка на място на 19.07.2021 г., с писмо вх. № 26-

Ю-19/21.07.2021 г. бенефициентът „Юропрос“ ЕООД предоставя допълнително разяснение, съгласно което специализираните мобилни компютърни устройства се състоят от преносимо устройство (лаптоп) и прилежащо към него устройство за криптиране на данни в реално време, като конфигурирането на всеки един комплект се осъществява непосредствено след подписване на договор с одобрения за присъединяване психолог, като се конфигурира операционната система на преносимото устройство и се инсталира и конфигурира специализираният софтуер за криптиране на данни в реално време на криптиращото устройство. Бенефициентът допълнително е пояснил, че персонализирането на устройствата изключва възможността за предварителното им конфигуриране. Пояснява, че при създаване на профил с данните на психолога се издава уникален идентификатор, потребителско име и парола за вход. Така създаденият профил обаче не може да бъде използван на този етап, тъй като на психолога не е предадено персоналното му специализирано мобилно компютърно устройство. С уникалния идентификатор на вече създадения профил на психолога автоматично се персонализира криптиращото устройство. Това ставало с изпълняване на команди от лаптопа с включено в него криптиращо устройство, като се използва уникалния идентификатор на съответния психолог. Според разясненията на бенефициента, ако този уникален идентификатор не е валиден (не отговаря на конкретен психолог), криптиращото устройство не може да бъде конфигурирано. В заключение се уточнява, че персонализирането на устройствата изисква допълнителна автоматична конфигурация за всеки конкретен психолог за осигуряване на възможност за криптиране на данни в реално време.

В документацията за провеждане на процедурата за избор на изпълнител бенефициентът изрично е заложил допълнителна техническа характеристика, която е обект на оценка съгласно Методиката за оценка, а именно - всяко специализирано мобилно компютърно устройство да е снабдено с устройство за криптиране на данни в реално време. За изпълнение на това условие съответната оферта получава 60 точки. От изложеното е видно, че избраният изпълнител е предоставил и бенефициентът е приел специализирани мобилни компютърни устройства, които не отговарят на заложеното в техническата спецификация и на офертата, с която „СММ-97“ ООД е участвало в процедурата с публична покана. Същевременно, другият участник в процедурата, провеждана от бенефициента, е предложил доставка на устройства, които фабрично са снабдени с функция за криптиране на данни в реално време, т.е. бенефициентът е разполагал с алтернатива, при това на значително по-ниска цена.

Правейки посочения анализ, Управляващия орган е достигнал до извода, че при изпълнение на договора за безвъзмездна финансова помощ бенефициентът „Юропрос“ ЕООД е допуснал нарушение на чл. 4, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета в частност - принципа за добро финансово управление - на икономичност и на ефикасност, квалифицирано като нередност по т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне на размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (Наредбата) /в приложимата й редакция/.

Направен е изводът, че констатираното нарушение представлява основание за определяне на финансова корекция по чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ, която е определил на 100 % от допустимите разходи.

С писмо от 20.09.2021г. /л.37/ ръководителят на УО на ОПИК и зам.-министър на икономиката е информирал бенефициента за установените нарушения с възможност да се запознае с направените констатации и да представи възражения и доказателства по основателността и размера на финансовата корекция /л.95-97от делото/.

С писмо бенефициентът е изложил възраженията си срещу направените от органа констатации, които са отхвърлени като неоснователни и издадено процесното Решение, с което е определена финансова корекция в размер на 465 850лв., представляваща 100% от безвъзмездната финансова помощ (БФП) със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), предоставени по договор № BG16RFOP002-1.001-0490-SU-01 от 21.12.2018г., сключен от бенефициент „ЮРОПРОС“ ЕООД със „СММ 97“ ООД в рамките на изпълнение на договора.

За установяване на обективната истина по делото и проверка на спорните обстоятелства, съдът по искане на жалбоподателя е допуснал комплексна съдебно-икономическа и техническа експертиза. Съдът възприема изготвените заключения на вещите лица, като компетентни, обективни и обосновани, съобразени с представените доказателства от страните.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима: подадена е срещу акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност, от заинтересована страна и в преклузивния законов срок за обжалване.

Разгледана по същество, същата е неоснователна.

Със Закона за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ), обн. ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 1.07.2022 г., заглавието на нормативния акт е изменено на Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ). В § 70 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗУСЕСИФ е посочено, че до приключването на програмите за програмен период 2014 – 2020 г., съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), разпоредбите на ЗУСЕСИФ, отменени или изменени с този закон, запазват своето действие по отношение на управлението на средствата от ЕСИФ, както и по отношение на изпълнението и контрола на тези програми. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет и министърът на финансите следва да приемат или приведат в съответствие с него нормативните актове по прилагането на ЗУСЕСИФ, като приетите от Министерския съвет и министъра на финансите нормативни актове до влизането в сила на този закон запазват своето действие по отношение на програмния период 2014 – 2020 г. и същите ще се прилагат до приемането на актовете за програмен период 2021 – 2027 г., доколкото не противоречат на този закон (арг. § 71 ЗИД на ЗУСЕСИФ, ДВ, бр. 51 от 2022 г.). С оглед изложеното и доколкото предмет на настоящото производство е административен акт, издаден по повод управлението на средствата от ЕСИФ, по програма от програмен период 2014-2020 г. се прилагат действащите до изменението с ДВ, бр. 51 от 2022 г. разпоредби на закона и относимите към него подзаконовни нормативни актове.

Атакуваното решение представлява индивидуален административен акт съгл. чл.73, ал.1, вр. чл.69, вр. чл.27 от ЗУСЕФСУ. Същото е издадено от компетентен орган - ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020,

съгласно заповед № РД-16-1347/27.09.2021 г. на министъра на икономиката (л.29 по делото) и в съответствие с разпоредбите на чл.73, ал.1 от ЗУСЕФСУ. Този извод не се влияе от настъпилите в хода на производството промени, налагащи конституирането на нова надлежна страна. Главната дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" е създадена на 1 май 2012 г. в изпълнение на ПМС № 80 от 23 април 2012 г. за изменение и допълнение на устройствения правилник на Министерството на икономиката и енергетиката. Съгласно ПМС № 20 от 25.02.2022 г. дирекцията е част от структурата на Министерството на иновациите и растежа, като представлява част от специализираната администрация на министерството по чл. 23, т. 4 от устройствения правилник на Министерството на иновациите и растежа. До приемането на устройствения правилник на Министерството на иновациите и растежа, дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" е част от специализираната администрация на Министерството на икономиката. До този момент, именно заместник-министър на икономиката изпълнява функциите на управляващ орган на оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020 г., съгласно представената заповед на министъра на икономиката. Именно заместник-министър на икономиката е управляващ орган на оперативната програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020 г. Впоследствие, след приемането на устройствения правилник на Министерството на иновациите и растежа, функциите на ръководител на управляващия орган на оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020 г. се изпълняват от главния директор на главна дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" към Министерство на иновациите и растежа, включително и съгласно представената Заповед № РД-14-41/29.01.2025г. /л.223 от делото/. Именно това е ответникът по спора, който е надлежно конституиран в следствие и представляван от надлежно упълномощено лице /л.222/.

Решението е издадено в предвидената от закона (чл.59, ал.2 АПК) писмена форма. Съдържа фактическите и правни основания за издаването му. Спазена е разпоредбата на чл.73, ал.2 от ЗУСЕФСУ като на жалбоподателя е дадена изрична възможност за възражения в 2-седмичен срок.

Безвъзмездната финансова помощ, която се предоставя от Европейския съюз и от националния бюджет на бенефициери - частни или публични правни субекти, е инструмент за осъществяване на политиката на Европейския съюз за хармонично развитие чрез икономическо, социално и териториално сближаване - чл. 174, § 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС). Органи на Европейския съюз и органи на държавите членки са оправомощени от вторичното право на Европейския съюз и вътрешното законодателство да изпълняват функции по програмиране, изпълнение и контрол на процеса на предоставяне на безвъзмездната финансова помощ. Правният субект, който държавата определя за управляващ орган, в изпълнение на правомощията си по чл. 60 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11.07.2006 г. за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) №1260/1999 (Регламент (ЕО) № 1083/2006), провежда всички необходими действия и процедури по определяне на бенефициера на финансовата помощ. Управителният орган на национално ниво, който отговаря за управлението и изпълнението на проекти, разполага с правомощия да извършва проверки за разходването на средствата, да налага едностранно финансови корекции и да предприема действия за възстановяване на сумите, отпуснати на бенефициента.

Съгласно чл.1, § 1 на Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности /Регламент № 2988/95/, за целите на защитата на финансовите интереси на Европейските общности, с настоящото

(регламента) се приемат общи правила, отнасящи се до единните проверки и до административните мерки и санкции, касаещи нередностите по отношение на правото на Общността. Съгласно чл.1, § 2 от същия регламент "нередност" означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход. Регламент № 2988/95 е базов по своя характер, доколкото определя общи правила за санкционирането от страна на държавата на случаите на допуснати нередности от страна на икономическите оператори. Конкретното възстановяване на неправилно използваните средства следва да се извърши въз основа на други разпоредби и това са секторните такива – в частност Регламент 1083/2006 г. и Регламент 1303/2013 г. И трите регламента са част от една и съща система, гарантираща доброто управление на средствата на Съюза /така в т.32-34 от Решение на СЕС по съединени дела C-260/2014 г. и C-261/2014 г./.

Релевантният акт на Европейския съюз, който урежда общоприложимите правила за Европейските структурни и инвестиционни фондове за програмния период 2014-2020 г. е Регламент № 1303/2013 г. на ЕП и на Съвета от 17.12.2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета. Съгласно чл.2, т.36 от Регламент № 1303/2013 г. „нередност“ означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза. С Регламент 1303/2013 г. е отменен Регламент 1083/2006 г., като по същество по-голямата част от разпоредбите на новия Регламент са идентични с тези на отменения.

Целта на финансовата корекция, съгласно чл.1 от Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз (Наредбата) е при констатиране на нередности /в случая нарушен принципът за икономичност и ефикасността при изпълнение дейностите по проекта/, да се възстанови ситуацията, при която всички разходи, извършени в рамките на предоставена безвъзмездна финансова помощ, са в съответствие с приложимото национално и европейско законодателство, както и подобряване на контрола и намаляване на случаите на нередности.

Дефиниция на понятието „нередност“ се съдържа и в параграф единствен, т.1 от ДР на Наредбата и това е: всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие на икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход.

Съгласно посочената легална дефиниция, при определянето на едно действие или бездействие на стопански субект като „нередност“ следва да се вземат предвид три елемента от обективна страна: доказано нарушение на разпоредба на общностното право, произтичащо

от действие или бездействие на стопански субект; доказано нанасянето на вреда на общия бюджет на Европейския съюз, като се отчете неоправдан разход в общия бюджет; и доказана причинна връзка между нарушението и вредата.

Видно от разпоредбите на Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, при определянето на корекциите се вземат предвид характерът и тежестта на нарушението от една страна и финансовото му отражение от друга. Тоест стои в причинно-следствена връзка и има/или би имала за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход.

Между страните няма спор по фактите. Правното основание за налагане на финансова корекция по чл.70, ал.1, т.3 ЗУСЕСИФ е за нарушаване на принципите, заложиени в чл.4, § 8, чл.7 и чл.8 от Регламент 1303/2013 г.

Съгласно чл.4, параграф 8 от Регламент № 1303/2013, Комисията и държавите членки спазват принципа за добро финансово управление в съответствие с изискванията на чл.33, 36, параграф 1 и член 61 от Финансовия регламент. Според предписанието на чл.33, § 1 от Регламент 2018/1046 бюджетните кредити се използват в съответствие с принципа на добро финансово управление и следователно се изпълняват, като се спазват следните принципи: а) принцип на икономичност, според който ресурсите, използвани от съответната институция на Съюза за осъществяване на нейните дейности, се предоставят своевременно, в подходящо количество и качество и на най-добрата цена; б) принцип на ефикасност, който е свързан с най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигането на целите; в) принцип на ефективност, който е свързан със степента, в която се постигат поставените цели посредством предприетите дейности. Съгласно § 2 от същата разпоредба в съответствие с принципа на добро финансово управление използването на бюджетните кредити се съсредоточава върху ориентираното към резултатите изпълнение и за тази цел: а) целите на програмите и на дейностите се определят предварително; б) напредъкът по отношение на постигането на целите подлежи на мониторинг посредством показатели за изпълнението; в) напредъкът по постигането на целите, както и проблемите във връзка с това, се съобщават на Европейския парламент и на Съвета в съответствие с член 41, § 3, първа алинея, буква з) и член 247, § 1, буква д). Според предписанието на чл. 33, § 3 Регламент 2018/1046, когато е целесъобразно, се определят конкретни, измерими, постижими, относими и обвързани със срок (SMART) цели, посочени в параграфи 1 и 2, и подходящи, приемливи, достоверни, прости и устойчиви показатели.

В конкретният случай административният орган изрично е посочил, че е налице нарушение на принципа на икономичност и на принципа на ефикасност.

По отношение на принципа на икономичност. Константно в съдебната практика на Върховен административен съд се споделя виждането, че този принцип ще бъде нарушен, ако ресурсът не е разходван за одобрена по проекта дейност или не е разходван своевременно, а така също и когато не е в подходящото количество и качество и на най-добра цена (в този смисъл Решение № 6787 от 22.06.2023 година, постановено по адм. д. № 1912/2023 година на Върховен административен съд, Решение № 6531 от 19.06.2023 година, постановено по адм. д. № 3350/2023 година на Върховен административен съд и Решение № 6074 от 07.06.2023 година, постановено по адм. д. № 1310/2023 година на Върховен административен съд).

Според административния орган в настоящия случай този принцип е нарушен, защото платената цена за активите (общо 665 500 лв.) не само че не е най-добрата цена, но е значително завишена спрямо пазарната (общо 177 540 лв.). Закупените от бенефициента „Юропрос“ ЕООД специализирани мобилни компютърни устройства са на четирикратно завишена стойност: от 164 100 лв. (сумарната стойността на лаптопите и на смарт четците) на 643 500 лв. (съгласно ценовата оферта на изпълнителя). Същевременно, другият участник в процедурата („СТЕМО“ ООД) е предложил компютри с фабрично инсталирани криптиращи устройства на обща стойност 280 996, 50 лв. По отношение на доставения сървър също е налице завишаване на цената: от 13 440,00 лв. (според заключението на вещото лице) на 22 000 лв. (съгласно офертата на изпълнителя). Тези изводи напълно се споделят от настоящата съдебна инстанция.

В случая констатацията на органа за необосновано висок разход за закупените два актива е безспорно доказана, в какъвто смисъл са и експертното заключение, изготвено по административната преписка и заключението на допуснатата и изслушана в съдебно следствие Комплексна експертиза. Заключение на вещо лице В. П. потвърждава констатациите на експерта по преписката, че към 2018г. пазарните цени за крайни клиенти на брендираните компютърни устройства с параметри много близки или еднакви на тези с устройствата по процесната поръчка са били в диапазона от 958 лв. до 1166лв без ДДС /л.104 от делото; страница 3 от експертизата/. Заключение на вещото лице потвърждава също така, че към 2018г. са били налични лаптопи с вградени множество софтуерни и хардуерни модули за криптиране и защита на информацията. Видно от заключението на експерта доставеният по проекта лаптоп модел Lenovo Ideapad 330-15ICH не притежава вграден четец за смарт карти, необходим за оторизация на психолозите по проекта и затова е закупен допълнително външен такъв, заедно с необходимата смарт карта. Същевременно към този момент са били налични устройства с параметри много близки или еднакви на посочените, но с вграден такъв четец на смарт карти – например лаптоп Dell Latitude 5591, предложен от С. в тръжната процедура по същия проект /страница 8 от експертизата/. Последното категорично опровергава и възражението на жалбоподателя, че за него не е съществувала възможност да закупи съответните устройства на пазарна цена. Подългият гаранционен срок също не се явява оправдан разход, доколкото съобразно заключението цялостната поддръжка на всички устройства за целия период би представлявала разход в размер на 29 556 лв. без ДДС.

По отношение на нарушение принципа на ефикасност. Принципът за ефикасност е свързан с най-добро съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигането на целите. Логиката сочи, че неговото спазване е преценяемо към момента на подаване на проектното предложение, респективно сключването на административния договор, защото именно на този етап се формулират целите, предлагат се конкретни действия, насочени към постигането им и се фиксира необходимия за това финансов ресурс. В този смисъл описаният принцип ще бъде спазен едва тогава, когато е предоставена подкрепа за дейностите, които са годни да изпълнят поставените цели, и това съотношение е най-доброто измежду всички възможности, т.е. не са налице други дейности, които при същия или по-малък размер на финансиране да водят до исканите резултати. Това тълкуване се споделя и в практиката на Върховен административен съд- така Решение № 14443/12.12.2022 година по адм. д. № 7366 година, Решение № 7548/23.06.2021 година, постановено по адм. д. № 4567/2021 година; Решение № 538/21.01.2022 година, постановено по адм. д. № 8338/2021 година; Решение № 10808/05.08.2020 година, постановено по адм. д. № 12243/2019 година; Решение № 2108/10.02.2020 година, постановено по адм. д. № 3215/2019 година; Решение № 10954/01.11.2021

година, постановено по адм. д. № 6800/2021 година.

В настоящият случай административният орган обосновава изводите си за нарушение на принципа за ефикасност с това, че изразходването на предоставения публичен ресурс не е довело до постигане на заложения резултат - доставка на специализирани мобилни устройства с криптираща функция. В допълнение е посочил, че бенефициентът е въвел критерий за продължителност на гаранционната поддръжка от 10 години, който срок (видно от извършената експертиза в хода на проверката) не съответства на обичайната технико-експлоатационна гаранционна поддръжка и на икономическата практика за ускорена амортизация на компютърни устройства и софтуер. За формиране на извода относно допуснатото нарушение е отчетено и обстоятелството, че в процедурата е имало участник, предлагащ устройства, съобразени с изискванията на бенефициента, на значително по-ниска цена и с обичаен за търговската практика гаранционен срок, т.е. на пазара се предлагат и други варианти на т.е. не е бил принуден да избере офертата с четирикратно завишена цена. В случая констатациите на органа се потвърждават от изготвената експертиза.

В съответствие с горните обстоятелства правилен и обоснован според съда се явява извода на административния орган, че със закупуването на процесните активи на завишени цени е нарушен принципа на икономичност, залегнал чл. 4 § 8 от Регламент /ЕС/ № 1303/2013, на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2012г, вменяващ на Комисията и държавите членки да спазват принципа за добро финансово управление в съответствие с изискванията на чл. 33, член 36, параграф 1 и член 61 от Финансовия регламент. Констатираното нарушава изискванията на чл.4, § 8 от Регламент /ЕС/ № 1303/2013, правилно същото е квалифицирано от Ръководителя на Националния орган като нередност, разписана в т. 2 от приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от ЕСИФ. Съгласно легалната дефиниция, дадена в разпоредбата на чл. 2, т. 36 от Регламент /ЕС/ 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. "нередност" означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на ЕСИФ, което има или би имало за последица нанасяне на вреда на бюджета на Съюза чрез отчитане на неоправдани разходи. По отношение на конкретния размер на определената финансова корекция, съдът изцяло споделя извода на административния орган. Установеното нарушение е посочено като нередност по смисъла на т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата за посочване на нередности, за която е предвидена финансова корекция в размер на 100%. В случая конкретния размер финансова корекция е правилно изчислен като съставляващ 100% от разходите, финансирани ЕСИФ по сключения ДБФП. Наредбата за посочване на нередности дава възможност по преценка на Ръководителя на Управляващия орган процентният показател да бъде намален на 25, 10 или 5 на сто. В конкретната хипотеза органът е определил 100% финансова корекция. Компетенциите на съда са единствено да осъществи контрол за законосъобразност върху размера на корекцията, без да има правомощия да измени така определения размер. Същият е изцяло в оперативната самостоятелност на административния орган. Съобразявайки фактите по спора и извода за нарушение принципа на икономичност, следва да се приеме, че процентният показател /корекция/ е правилно определен при идентифицирана нередност чрез описания в т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 Наредбата за посочване на нередности процентен показател.

С оглед на това, жалбата се явява неоснователна, а оспореното решение - законосъобразно.

Ответникът в настоящото производство е отправил надлежна претенция за присъждане на съдебни разноси, която с оглед изхода на делото се явява основателна. По реда на чл.78, ал.8 от ГПК във връзка с чл.37 от Закона за правната помощ и чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, следва да бъде определено юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд - София град, Трето отделение, 80 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на „ЮРОПРОС“ ЕООД, срещу Решение № РД-16-1453/15.10.2021г. на И. П., зам. министър на икономиката и ръководител на УО на ОПИК 2014- 2020г.

ОСЪЖДА „ЮРОПРОС“ ЕООД,, представлявано от Г. П., със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], ет.3 ЕИК[ЕИК] да заплати на Министерство на иновациите и растежа, сумата от 200 /двеста/ лева - разноси.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.